

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Narodno in inserate sprejema upravništvo v Katol. Tiskarni Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I, 17

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike ob pol 6. uri popoldne.

Pe pošti prejemam:

za

celo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — »
četrt » 6 » 50 »
mesec » 2 » 20 »

V upravništvu prejemam:

za

celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
četrt » 6 » — »
mesec » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom 20 h na mesec.

Štev. 28.

V Ljubljani, v četrtek, 5. februarja 1903.

Letnik XXXI.

Avstrija — boljša.

V soboto so imeli Mladočehi strankarski političen shod, pri katerem je izdal dr. Kramar izjavo, važno po svoji misli in smotrenosti: »Prej smo hoteli imeti češko državno pravo, da bi potem Avstrija postala drugačna in boljša. Danes pa, ko niti misliti ni na to, da bi dosegli češko državno pravo, mora biti formula praktične in zavedne češke politike: Avstrija mora biti drugačna in boljša, da dosežemo svoje pravo. Mi moramo hoteli to pozitivno državo, ne le kot manjše zlo, ampak kot prerojeno, novo, pravično ljudstvom in njih narodnim in zgodovinskim pravicam«.

S tem je mladočehska politika stopila popolnoma v staročehski tir. A to nas ne zanima toliko, kakor dejstvo, da se povsod priznava potreba moralne reforme cele države v smislu pravice.

Zboljšana Avstrija! Koliko reform je potreba v njej, predno pridejo do veljave najpotrebnejše človeške pravice! Pogledimo v birokratični aparat, kateri je po jeziku in po mišljenju odtrgan, odcepljen od ljudstva, pogledimo v duha javne uprave, kateri se ne more iznebiti starih liberalnih tradicij, dasi polje okoli njega že novo ljudsko življenje!

Avstrija je zašla na rakovo pot od trenutka, ko je zmagala v njej liberalna ideja. Ta liberalizem je kakor strupena kislina razjedel celo državo. Verski indiferentizem je v narodih oslabil vsako čuvstvo pravičnosti, in začela se je, prav po Darwinovem nauku, divja borba za vladno in premoč. Narodi, ki so bili prej vsaj z versko idejo zvezani v eno moralno celoto, so izgubili vsako skupnost, in nastala je brezvestna gonja rodu proti rodu, jezika proti jeziku. Načela pravičnosti so se odstranila, in močnejši je dobil prevlado.

V socialnem oziru je ista. Rasle so množice bednega ljudstva, a država ni šla vstric z njih socialnim razvojem. Hladni liberalizem višjih slojev je odbijal mase ljudstva ter jih nujno tiral v protidrjavno

stranko. Ne bo se našla vez med sovražnimi narodi, ne bo se zgradila skupnost med liberalno buržoazijo in socialnodemokratskim delavstvom, ako se ne ovije okoli vseh zopet vera, ki udi pravičnost in bratstvo. Saj že en pogled na vse naše razmere kaže, pri čem da smo. Najbolj protiverske stranke so tudi državo razdirajoče stranke, a v verskih slojih je najmočnejša opora države.

Avstrijske vlade so zagrešile, da niso mogle pojmiti te resnice. Njih napaka je bila, da so bile njih kratkovidne oči zamaknjene le v mrtve črke paragrafov in dihalo so le zrak starih aktov.

Treba nekaj novega vlti v ta zastareli, odreveneli organizem: Čuta vzajemnosti z ljudstvom, treba dodati nekaj srca in ljubezni, treba je državo popularizirati, a ne pomnoženjem birokracije, ampak s tem, da se zdravo ljudstvo pritegne k državnim dejlom.

Zato se nam zdi razširjenje volivne pravice nujno potrebno zdravilo, da se okornemu in hirajočemu državnemu telesu da nekaj mlade čilosti.

Državni zbor.

Dunaj, 4. svečana.

Vojaške olajšave.

Vlada je dne 6. nov. 1902. predložila načrt zakona, po katerem naj bi se število vojaških novincev v tekočem letu za stalno armado zvišalo od 103.100 na 125.000 mož in za deželno brambo od 10.000 na 14.500, torej skupaj za 16.400 novincev. Obenem naj bi se takoj 6000 nadomestnih rezervistov poklicalo v aktivno službo. Vlada naglašja, da mora spopolniti svoje polke in da se mora z ozirom na večje število prebivalstva zvišati tudi število vojaških novincev. Kakor že znano, so skoraj vse stranke po svojih zastopnikih g. ministru za deželno brambo izražale svoje pomisleke proti vojni predlogi ter tolmačile svoje želje in zahteve glede vojaških olajšav.

Vspreh teh pogajanj je bil, da so na povabilo dr. Luegerja odposlanci izvolili pod-

odsek, ta pa poročevalcem g. dr. Ploja, ki naj sestavi poročilo ter vse želje in zahteve glede olajšanja vojaških bremen.

G. dr. Ploj je sestavil svoje poročilo, katero jutri predloži vojnemu odesku. Poročilo naglašja: Nova vojna predloga pomnoži prebivalstvu vojaška bremena, zato pa morajo poslanci zahtevati vsaj one olajšave, ki so mogoče brez škode za armado. Nekatere olajšave se morejo izvršiti že v smislu sedaj veljavnega zakona, za druge je treba premembe dotičnih zakonitih določb.

Olajšave, ki so mogoče že sedaj, bi bile:

1. Olajšave glede orožnih vaj. Poslanci morajo zahtevati, naj se nadomestni rezervisti kličejo k orožnim vajam, ko je na polju in v vinogradih najmanj dela. Da kmet nima potrebnih delavcev, tega ni treba dokazovati. Zato naj bi se tudi vojski v aktivni službi pošiljali na dopust ob žetvi, kakor se to dogaja v Nemčiji. V posebnih slučajih naj bi se vojski oprostili orožnih vaj, revnejšim rezervistom naj bi se povračali potni troški in revnim družinam rezervistov dovoljevala podpora, ako mora družinski oče k vajam. Vojakom naj se ob nedeljah in praznikih dovoljuje toliko prostega časa, da morejo izvrševati svoje verske dolžnosti. Treba pa je tudi, da so vojaški duhovniki popolnoma zmožni jezika, ki ga govorijo vojski.

Vojaška uprava sicer skrbi, da omeji surovosti proti vojakom, toda v tem oziru se še premalo zgodi. Osebito se mora grajati, da se taki izgrede kaj radi zamolče ali prikrivajo.

Odpraviti se morajo prestroge kazni, da namreč vojaka privežejo v verigo.

2. Obлека. Vojaški novinci pridejo v oktobru v svoji obleki. To obleko zmečejo v skladišča ali pod streho, kjer v treh letih večinoma strohni; vojaška uprava pa staro vojaško opravo prodaje po najnižji ceni. Torej naj vojna uprava revnejšim doslužnim vojakom daje staro vojaško obleko, da ne bodo v cunjah hodili domov.

3. Certificirati. Kdor je iz kate-rega bodi vzroka oproščen vojaške službe, mora plačati kolek 2 kron za certifikat; drugi troški znašajo pa še 2 tudi 4 krone, kar je za revne osebe veliko breme. Kdor je torej pri zadnjem vojaškem naboru »izvržen«, naj dobi certifikat ex offio.

4. Zalaganje armade. Vojna uprava že sedaj kaže precej dobre volje, toda nižji organi so še preozkosrčni. Premalo se ozirajo na kmetijske in obrtniške zadruge in so prestrogi pri prejemanju blaga. Torej naroča naj se neposredno pri kmetih, kmetijskih in obrtniških zdrukah. Konje naj kupujejo pri konjerejih, ne pa pri ogrskih prekupeih. Vsaj 40 % potrebnih naj se kupi pri obrtniških zdrukah, in sicer po razmerju prispevkov obeh državnih polovic za skupno armado. Čimprej naj se skliče enketa, da določi pota in sredstva za uravnavo zalaganja armade.

5. Vojakom naj se daje plateno perilo, da se podpira lanena industrija.

6. Odškodnine za poškodbe na polju za časa vojaških vaj so prenizke. Take poškodbe pa se tudi vrše večkrat brez nujne potrebe. Ob strelnih vajah se lastnikom brez potrebe zapirajo zemljišča, da posestniki trpe škodo.

7. Pomiloščenje izseljenec v. V revnih deželah, kjer ni industrije, mnogi mladi ljudje iščejo zasluska na tujem, največ v Ameriki, da podpirajo svoje družine in poplačajo dolgove. Večina se jih vrača, a mnogi se boje kazni kot vojaški begunci. Zato naj bi se vsi taki pomilostili, ako se v teku enega leta povrnejo v domovino in prostovoljno oglasijo pri naborni komisiji ali okr. glavarstvu.

Vse to se more zgoditi brez premembe vojnih zakonov.

8. Dveletna vojaška služba je splošna želja, dasi finančno vprašanje ni še pojasnjeno.

9. Za uvrstitev v nadomestno rezervno bi ne smel odločati zreb marveč bi moral že v smislu novega zakona priti v reservo, kdor je nujno potreben za vodstvo gospodarstva; to velja tudi za obrtnike.

Olajšavo enoletne vojaške službe naj bi dobili tudi absolventje kmetijskih in državnih obrtnih šol.

11. Dve zadnji vojaški taksi (4 krone in 2 kroni) naj se odpravita; v višjih razredih pa zvišajo. Obresti dotičnega zaklada, ki znašajo na leto že 2.200.000 kron, naj se deloma porabijo za podpore revnim rezervistom pri orožnih vajah.

12. Nov kazenski pravdni red je nujno potreben, boljše odškodnine za vojaške priprege zahtevajo vse dežele.

To so v bistvu zahteve glede vojaške službe.

LISTEK.

Slovaška omladina.

Novela. — Spisal Svetozar Hurban Vajansky.

Poslovenil V. P.

(Dalje.)

II.

Po izreku šolskega sodišča sta sedela naša dva prijatelja Stefan pa Ladislav v sobi pri Wundrovi. Stefan je bil ves podrt. Lastno izključenje mladeniča ni tako bolelo, kakor ona grozna misel: Kako sporočiti očetu nesrečo, kako pred njega stopiti? Lacko je bil mrzel kakor vselej, delal smešne opazke na besede preiskujočih profesorjev, popisoval njihove obraze, njihovo gibanje, smejal se neumni važnosti strogih sodnikov in besnosti podlih tožilec. Miklavž Stražnik je bil glavni tožilec, priča in odrnjevatelj mladih ljudi.

»Kaj počnem zdaj?« je vprašal obupno Stefan, »moje stanje je siromasko! Kam naj se vržem? Do tedna moram zapustiti to-le mesto!«

»Kaj početi? to je zelo enovita stvar«, odvrnil je Lacko in se vlegel na nepokrito postelj; »šel boš lepo in naravnost k očetu

in mu poveš, da so te vrgli iz šole. Oče te oštejejo, potem se bodo dva ali tri dni mračili kakor jesensko nebo, tvoje pametno ravnanje in materinska izdatna pomoč razžene očetovske oblačke — in stvar bo končana!«

»To ne bo šlo tako hitro. Oče so strogi in nagli — in kar je najhujše — pod vplivom naših glavnih nasprotnikov!«

»Ne smeš verjeti taki naglosti! Poznam dobro naše ljudi. Glavna stvar je, če trezno pretrpiš prvo nevihto. Nebo se zopet izjasni.«

Pa do tega je bilo še daleč. Sošotek je preskrbel, da so zvedeli Stefanovi stariši o sinovi nesreči. Njegovo pismo je stvar še povečalo. Bilo je polno izdajstva, panslavi-zma, itd. Andrej je kar okamenel groze in jeze, ko je bral Sošotkovo pismo. Čisto zakonsko nebo radosti se je mahoma izpremenilo v otožni mrz žalosti, jeze obupnosti. »Nikoli več mi ne pridi na oči«, je pisal Stefanu, »niš več moj sin, ti izdajalec, ti—ti—!«; sledili so šošotovski naslovi in psovke povzete iz poučila Lutovega. Vsaj ni imel oni advokat nič boljšega in važnejšega na arcu, kakor razplameniti jezo v očetovih prsih proti dobremu slovaškemu sinu; pa k temu je pomagal še sodnik. Njihovo prokletje je bilo pogubonosno.

Stefan je pokazal svojemu tovarišu očetovsko pismo. »Pa vendar šel boš domov! Grem s teboj! Strela bi morala biti v tem, da bi se stvar ne izboljšala. Oni »consilium abeundi« sem si vzela k arcu; omrzle so mi že trapaste šole v svojimi neumniki, polsurovimi profesorji, s svojim nebištenim temeljem, z zapori, z madžarščino in vso nesnago. Mažaronska šola je pravi hlev. Naredim očetu veselje: bom mu pomagal pri gospodarstvu — davno me je že vabil. Le ne boj se! Za jedenkrat boš šel z menoj.«

Drugi dan sta se poslavljal mladeniča s svojimi tovariši. Vsi so pili na slavo odhajajočih, na pogin izdajalcev in tožilec. Zvečer je spravljal Stefan svoje reči. Po dokončanem delu je šel k stari Wundrovi. Nemka je bila žalostna ter nerada videla odhajati svojega mladega gospoda. Helena je sedela pri šivalni mizi in toliko večasih zamežikala z očmi po Stefanu. Zal ji ga je bilo. Zjutraj na vse zgodaj je pridrdral voz pred hišo. Lacko je sedel že v njem. Lenica blede, z rudečimi očmi je prikrenila in podala Stefanu sveži šopek.

»Glej! Jedna skromna dušica vendar žaluje nad teboj«, opomnil je z usmevom Lacko, kateremu je bila nežnost proste deve zelo všeč. Stefan je stisnil vročo devino roko, skočil hitro na voz. Lenica je pa migala z

robcem za odhajajočima... Stefan ni vedel, kako žalostno čustvo se je razburkalo v prsih mlade deve pri njegovem odhodu. Različne žene so na tem le svetu. Večina jih seveda lahko pozablja na nekatere dojme. Pa vendar so tudi take sentimentalne ženske stvarce, ki nosijo take dojme — in pod starodeviški čepec, ali v grob... K tem je spadala tudi Helena.

Jasna poletna zora je vzhajala v svoji škrlatni lepoti. Mladenica sta se zamislila ter vživala polnimi duši omamljujoče bajilo materine narave, ki je je povsodi obdajalo. Med vožnjo sta malo govorila. Zvečer sta se še le pripeljala v Zavodje in se naselila v gostilni. Hotela sta zvedeti o volji starega Bogatega, predno bi se postavila pred njega.

V gostilnici sta slišala neutешene novice. Bogati je baje razsajal — o poravnanju niti ziniti se mu ni smelo. Drugi dan se je razglasilo, da je prišel mladi Stefan, katerega so spodili iz šol. »Nikoli mi ne prestopi oni malopridnež moj prag«, rjovel je Andrej, njegove oči so plamtele besne jeze. Mati si je lomila roke, mirila je moža, prosila — vse zaman. V gostilno je prišel sel od matere. »Ne prihajaj, sin moj, domov«, pisala mu je, »oče te nočejo videti. Pa zvečer pridi pod lipo k studentu.«

Bilo je to žalostno svidenje. Starica je

Današnja seja

se je pričela ob 11. uri. Predsednik grof Vetter je prečital izjavo, da obžaluje znane izgrede minoli petek proti sladornim baronom.

Poslanec Walz in dr. Erler sta odločno ugovarjala tej graji. Koncem seje se je njima pridružil tudi vitez Vuković, ki je kot drugi reditelj bil navzoč v proračunski dvorani.

Nov poslovnik.

Nato se je vršila razprava o predlogih glede premembe zborničnega poslovnika. Teh predlogov je sedem. Dr. Lueger, dr. Fuchs, grof Palffy so utemeljili svoje predloge, naj se izvoli poseben odsek, da se prenaredi poslovnik. Vsi trije so mnenja, naj zbornica sklene tak poslovnik, da bode nemogoča vsaka obstrukcija.

Poslanec Noske pa bi bil zadovoljen, ko bi se premenil § 58. in zabranile osebne razljuditve.

Poslanec Krempa in dr. Hruban ter tovariši so predlagali premembo § 51., da bodi namreč dovoljen v zbornici vsak v Avstriji navadni jezik.

Stranke so se pred sejo dogovorile, da v razpravi govore predlagatelji in od vsake stranke eden govornik. Za predlagatelji so govorili: Pernerstorfer, dr. Gross, Zazvorka, dr. Derschatta, baron Malfatti, dr. Pattai, Romaniczuk, Lupulin in Iro. Besedi so se odpovedali: Dr. Kathrein, dr. Pommer, Treuinfels in dr. Ferjančič.

Ker jutri ni seje, bode razprava v petek končana. Načelni nasprotniki vsake premembe so češki radikali in socialni demokratje. Nemške stranke priznajo potrebo primerne premembe, toda boje se stare avtonomistiške večine. Vsenemci zahtevajo, da se sme v zbornici govoriti le v nemškem jeziku.

Politično stališče čeških katoličanov.

Zadnje nedeljo je imel politični klub kršč.-socialni važen shod v Pragi, kjer so razpravljali o tem, kako stališče naj zavzame katoličani sedaj na Češkem. Urednik Myslivec je precej ostro prijel Staročeha, da niso storili svoje verske dolžnosti proti Mladočehom, kateri so hudo napadali vero. Sabina, Barák, Neruda so se borili proti katoličanstvu, in nihče od staročške strani jih ni zavračal. Dr. Engl je bil 1. 1896 proglasil parolo, da bodo Mladočehi rajši volili soc. demokrata kakor pa kršč. socialca, in dr. E. Gregr je 18. aprila 1893 rekel v Rokicanih, da se more za versko vprašanje zanimati samo človek, kateri stoji na najnižji stopinji izobrazbe, katerega duh je omračen z nevednostjo in srednjeveško temo. Tako se je brez ugovora govorilo doslej o Čehih. Zato se mora organizirati katol. stranka po zgledu nemškega centra.

Grof Vojtech Schönborn je branil Staročeha, češ da jim je manjkalo onega povoda za verski boj, ki so ga imeli Nemci v kulturnem boju, na kar je urednik Myslivec odgovarjal, da povoda je bilo že dovolj, a storilo se ni nič.

K sklepu je bila sprejeta resolucija, ki zahteva, da se takoj začne s politično organizacijo čeških katoličanov.

Konferenca čeških škofov.

Včeraj dopoldne so se pričele v palači praškega kardinala knez nadškofa bar. Skrb-

plakala, da ji je srce kar pokalo. Stefan je bil potrj — materinska bol ga je vjedala kakor huda mrzlina.

»Kaj si naredil, Stefek, kaj si naredil«, jokala je uboga mati in padla, premagana od boli na rušnato klop pod lipo.

»Nič grdega, mamica, nič hudega! Naplačno razumenje, sovrašтво...«

»Ti nisi mogel biti podel«, trdila je starica gledaje v sinove oči, »tvoje oči so jasne, gledajo naravnost in svobodno! Ti moje nesrečno dete!« Več ni mogla. Krčeviti jok ji je pretrgal govorjenje.

»Pandure hočejo poslati oče, da te ujamemo, sodnik mu naredi vse po godu! Ne mudi se tukaj več«, in je potegnila par zmečkanih bankovcev ter stisnila Stefanu v roke.

»Nočem denarja, mamica, le obdržite jih sama! Jaz si bom sam zaslužil, kar bom rabil... Očetu pa povejte, da ga prosim odpuščanja, da sem nedolžen, da ne rabi pandurov... ne pridem mu pred oči! Z Bogom, draga mamica, ne pozabite name!...« Stefan se je izmuznil iz materinskega obje-tja; kakor srnec je preskočil plot in se izgubil na vrtu. Revna mamica se je zopet zgrudila na klopico. Ni mogla več plakati. Zdelo se ji je, da je izgubila sina na vekomaj, kakor bi ga bili položili v grob — (Dalje.)

benaškega daljše konference, h katerim so bili povabljeni vsi češki in moravski škofje. Pod predsedstvom kardinalovim so se jih udeležili olomuški knez nadškof dr. Kohn, litomeriški škof dr. Schöbel, budjeviški škof dr. Riha, brnaki škof dr. Bauer, pomožna škofa dr. Krasl in dr. Friedl ter kraljevograški generalni vikar Frydek. Na dnevnem redu je bilo v prvi vrsti vprašanje o popolniti kraljevograške stolice, na katero doslej ni še nihče imenovan, dalje razni postulati duhovščine, tako glede pogodb mej župniki in kaplani, glede kongruje in patronatov. Konečno se je pa konferenca obirno pečala z zadevo Svetovavlčevske. S tem se je nasprotnikom iznova pokazalo, kako lažnjive so njih trditve, da višja duhovščina ničesar noče ukreniti za sanacijo tega zavoda.

Kasacijsko sodišče o dogmah katoliške cerkve.

Dunajski list »Die Zeit« poroča te dni o precej čudni razsodbi ne berlinskega, marveč — dunajskega kasacijskega sodišča. To je namreč proglasilo pod predsedstvom senatskega predsednika Hoepfnerja, da so gotove dogme katoliške cerkve le »iznajdba duhovnikov«.

Slo se je pa po poročilu imenovanega lista za ta-le slučaj: Socialni demokrat Pawel je na nekem shodu pri Kolinu govoril o »klerikalizmu« ter mej drugim izjavil, da je »izpoved, obhajilo, pekel in vica le iznajdba duhovnikov«. Kot vladni komisar nastopajoči župan Zapototsky je shod razpustil in na njegovo naznanilo je bil socialno-demokratski govornik pri okrajnem sodišču v Kutni Hori obsojen v osemdnevni zapor. Sodišče je namreč našlo, da je Pawel po paragrafu 303. razžalil katoliško cerkev. — Socialni demokrat se je pa pritožil in pri kasacijskem sodišču ga je zastopal žid dr. Meissner. Ta inštanca pa je razveljavila prvotno razsodbo kot pravnozmotno ter socialnega demokrata oprostila iz zgoraj navedenega razloga. To se je zgodilo minuli petek pri — dunajskem kasacijskem dvoru. Katoliški zastopniki cele monarhije pa naj razmišljajo, zakaj socialni demokrat Pawel z navedenimi besedami ni razžalil katoliške cerkve.

Važna pridobitev nemškega centra.

Ze nebrojokrat je nemški centum po svojih zastopnikih vložil v pruskem držav. zboru predlog, naj se odpravi zastareli in vsem načelom svobode nasprotujoči zakon, ki prepoveduje naselitev jezuitov v Nemčiji. Po tem zakonu niti posamnikom ni bilo dovoljeno bivanje na nemških tleh. Dotični predlog centra je bil v zbornici tudi že večkrat sprejet, ker so poleg katoličanov glasovali zanj tudi treznejši protestantski elementi ter soc. demokratje, sploh stranke, ki nimajo v zakupu vse svobode, kakor židovski liberalci vseh narodnosti. Predlog pa vkljub temu ni mogel postati zakon, ker so se mu odločno upirale zvezne vlade. Katol. centum vkljub temu ni nehal ponavljati svojih zahtev, in konečno, ko ga je minula že vsa potrpežljivost, je v odločnem trenutku, ko je vlada najbolj potrebovala njegovih glasov, resno vprašal vlado, ali misli dati povoljen odgovor na centrov zahtevo ali ne.

Odgovor, ki ga je sedaj centum dobil, sicer ni popolno zadovoljiv, vendar pa pomeni precejšnjo zmago nemškega centra. Grof Posadowski je odgovoril v ime vlade, da se zakon proti jezuitom ne odpravi v celoti, pač pa njegov § 2, ki je dajal vladi pravico, da sme iz Nemčije izgnati vsakega domačega ali tujega jezuita. Po odpravi tega paragrafa smejo torej jezuiti posamič dohajati v Nemčijo in tudi ondi bivati, prepovedana je le še naselitev celega reda ali pa ustanovitev nove naselbine. Prva pot do pravičnosti je s tem odprta in upanje je, da se velikemu vplivu nemškega centra posreči tudi še nadaljnji uspeh. — Seveda je zбоk te pridobitve nepopisen krik v liberalnem taboru, ki že sedaj napoveduje maščevanje pri prihodnjih volitvah. No takega maščevanja se katol. centum ne boji.

Novi angleški šolski zakon.

Na Angleškem so dobili te dni, kot smo že omenili, nov šolski zakon, s katerim se pa naše liberalno časopisje nič kaj rado ne peča, čeravno je znanim »svobodnjakom« večinoma vse vzor, kar pride z Angleškega, to pa radi tega, ker pomeni novi angleški zakon delno zmago krščanske ideje. Na Angleškem so imeli doslej verske in brezverske šole; prve je pohajalo nad tri, poslednje pa le kaka dva milijona otrok. Prve so morali vzdrževati zasebniki, druge pa je podpirala država. Vlada pa je imela toliko poguma, da je zahtevala za vse šole enake pravice ter jih v finančnem oziru podredila državni upravi. Načrtu so nasprotovali samo liberalci iz »svobodnjakihi« in Irci iz narodnostnih razlogov. Največ zaslug ima pri izvedbi načrta kolonijalni minister Chamberlain, ki je na javnih shodih izjavljal, da se vkljub državni podpori opravi-

ščencem ne sme odreči pravica pri nameščanju učiteljev. Sicer ima novi zakon še mnogo hib z ozirom na katoliške šole, posebno kar se tiče nadzorstva verouka, vendar glavno breme je katoličanom odvzeto ter je je prevzela država. Poleg tega smejo katoliške cerkve, občine in zasebniki prej ko slej ustanavljati javne šole. O kakem šolskem monopolu ali neomejenem gospodstvu države nad šolo pa angleški narod ne mara ničesar vedeti. — Katoliški škofje so že ukrenili vse potrebno, da se bo pravično izvajal novi zakon. Vsaka škofija ima po novem zakonu sestaviti zase posebno zvezo. Zastopniki teh so se zbrali pri kardinalu Vaughanu, da se posvetujejo o čim mogoče koristni porabi novega zakona. Liberalcem sicer to ni všeč, in ker ne morejo najti nič drugega, zahtevajo strogega nadzorstva nad katoliškimi šolami.

Revolucija v centralni Ameriki.

V raznih državah srednje Amerike se pripravljajo na velik bojni ples. Zapleteni bota vanj posebno državici Salvador in Guatemala, a tudi Nicaragua in Costarica ne nameravata držati križema rok. Zunanji povod bližnjim velikim nemirov je okolnost, da se dosednji predsednik republike Salvador, Fiera, ne mara umakniti novoizvoljenemu predsedniku Bonili. Poslednji valed tega organizira proti prvemu veliko vstajo, ki jo bodo podpirale poleg Guatemale tudi druge države. Vstaške čete prvih dveh republik se zbirajo na guatemalski meji. Predsednik republike Nicaragua, Celayo, je na parniku »Momotombo« poslal revolucionarjem 1500 pušk in 300 000 pa tron. Opisane zunanje povode velike revolucije se pa pridružuje neko tajno sovražstvo proti Guatemali in Costarico, konečni namen vrhovnih a zakulisnih voditeljev vstaje bo pa bržkone ustanovitev srednje ameriške zveze. Seveda se to ne zgodi še tako kmalu, ker bo treba mnogih in vročih bojev, predno se bodo odrekli svojim sedanjim pravicam razni predsedniki in njih pretendentje.

Iz brzojavk.

Vojna predloga na Ogrskem. Obstrukcijska nevarnost proti vladni predlogi še ni odstranjena in provzroča vladi silne skrbi. Sedanja tiha obstrukcija zavleče lahko razpravo še za tri mesece. Vsak opozicionalec vložil poseben predlog, s čimur si zagotovi še enkrat besedo. Danes pošlje vlada v boj grofa Andrássyja. — Turčija se pripravlja na vojsko. Berlinski listi javljajo iz Carigrada, da se Turčija marljivo pripravlja na vojsko prihodnje pomlad, ker je novi veliki vezir prepričan, da sedanje reforme ne zadovolje prizadetih krogov. — Obsodba nemških urednikov na Ogrskem. Porotno sodišče v Maros-Vazarhelyju je radi »hujskanja« obsodilo saškega državnega poslanca Korolyja na enoletno ječo in 2000 kron globe, soobtožena Orandi in Liesz pa na šestmesečno ječo in 1000 kron globe. — Protianonimnim ovadbam. Pravosodno ministerstvo je izdalo odlok, ki naroča sodiščem največjo previdnost pri anonimnih ovadbah. Preiskava se mora vršiti tako diskretno in tajno, da prizadeta oseba nima nikake škode, če je nedolžna. Obenem se mora vršiti preiskava tudi proti piscu ovadbe. — Uvedba dnevnic v nemškem državnem zboru. Grof Bülow je izjavil v državnem zboru, da z uvedbo dnevnic niso zadovoljni zvezni knezi in da torej ni nade za nje izvedbo. — Zmagavne zvezne vojske. Vstaške čete pod vodstvom generala Mathosa so bile iznova poražene. Vstaši so izgubili 200 ujetih in veliko ubitih. Mej ujetimi je 50 častnikov. S tem porazom je moč generala Mathosa uničena. — Vetter in Walz. Predsednik grof Vetter je baje pozval reditelja Walza, naj z ozirom na zadnje dogodke odloži svoje dostojanstvo. Walz je ta poziv odločno odklonil.

Banovo potovanje v Budimpešto.

Iz Zagreba, 27. jan.

Redko kdaj se piše o banovem potovanju v Budimpešto. O zadnjem potovanju prošlega tedna pa so bili polni časopisi, posebno mažarski, češ da je ban moral priti v važnem opravilu v Budimpešto, a od tukaj celo na Dunaj.

Hrvatski uradni listi, ki sicer slišijo celo travo rasti, molče kakor po navadi o tem banovem spreobodu v mažarsko Meko. Mažarski časopisi seveda tudi ne vedo po kaj je prišel ban v Budimpešto, a še manje po kaj je odšel na Dunaj, ali pri tem zatrjujejo, da je bana uznemirilo izzivanje bivšega ministra Banffyja, ki mu je navestil boj v velikaške zbornici radi hrvatskih potnih listov, pa da je prišel pomoči iskati k svojem vernemu drugu sedanjemu ministerskemu predsedniku Szellu. To pomoč je našel, če je radi tega prišel v Budimpešto, kaj velikaška zbornica je sprejela postavu o hrvatskih potnih listih nespremenjeno vkljub napadu Banffyja. Ne-

kateri pa mislijo, da je prišel Khuen Hedervaryjev čas, da prevzame vlado na Ogrskem mesto ministra Szella, proti kateremu se je razmotila vsa opozicija radi nove vojaške postavbe, češ da je Khuen Hedervary edino sposoben, da zlomi mažarsko opozicijo, kakor je to storil ob svojem času na Hrvatskem. V to pa nobeden ne veruje in tudi mi ne, kajti Mažari ne bi dali stresti svoje opozicije, kajti leta predstavlja Ograko, in z njo se ujema tudi vladina stranka v vseh točkah narodnega obstanka. Kdor bi začel brezobziren boj proti mažarski opoziciji, ta bi imel opraviti s celim mažarskim narodom. V takem odločnem boju se pa tudi ban Khuen Hedervary ne bi vzdržal. Po našem mnenju je odpotoval ban v Budimpešto radi finančjalne nagodbe.

V zadnjem saborskem zasedanju se je sam poročevalec o finančjalnej nagodbi izjavil, da se začno posvetovanja med regniklarnima deputacijama gotovo že v druge polovici prosinca. A zdaj smo že na koncu meseca, a o potovanju se molči. Hrvatski sabor je sprejel postavu o proračunski indentiteti do konca junija, a o podaljšanju nagodbe do konca leta. Pri razpravi o teh postavah se je ban sam izjavil, da bode čez pol leta predložil saboru že novi proračun na temelju nove nagodbe, a da pride do tega, je treba začeti s posvetovanjem čim prej. Mažari pa še ne mislijo na to vprašanje, ki je za Hrvatsko življensko vprašanje. Hrvatske financije so v razsulu, grozen primanjkljaj se pokazuje na vseh straneh, in vlada je v velike zadregi glede pokrivanja navadnih stroškov. Tukaj je tedaj potrebno odločno delo, in ban je gotovo radi tega pohitel v Budimpešto, da opomni ogrsko vlado na njeno dolžnost. Na Dunaj pa je odšel ban radi sprejema arškega kralja in kraljice v Krušedolu, kamor prideta obiskat grob kralja Milana.

Novice iz Zagreba.

Zagreb, 24. prosinca.

»Dan«, glasilo mažaronske stranke v Oseku je prenehal izhajati. Se leto dni se list ni mogel vzdržati. Vidi se, kako požrtovalna je ta stranka, da noče trošiti od svojih velikih dohodkov niti za vzdrževanje svojega glasila, saj vé, da jej ni potreben zagovornik v javnosti, ker vlada sama skrbi za obstanek svoje stranke z drugimi primernimi sredstvi, kakršnih vidimo ob času volitev dosta po celim Hrvatskem. Za stranko, če se že more sploh ta mažaronska družba smatrati za resnobno politično stranko, je bilo omenjeno glasilo bolj škodljivo nego koristno, ker so se v njem iznašale pred občinstvo razne struje v samej stranki, katere se pa pri vsem tem smatra za edinstveno in složno. Kršnjavijev napad na nagodbo med Ogrsko in Hrvatsko na škodo poslednje ni našel milosti niti pri najbolj zagrezenih mažaronih, ker se je tako prerano odkrila nakana vse mažaronske stranke glede porabe mažarskega jezika na Hrvatskem. Kršnjavi je namreč naravnost priznal, da je najbolje, da se prizna mažarščina za uradni jezik pri železnicah tudi od hrvatske strani, češ, da to zahteva javna služba. Mažarski jezik se že tako rabi pri železnicah, toda mažaronska stranka se zdaj vendar še ne upa, ker se boji naroda; toliko poguma pa tudi nima, da bi sedanjo nezakonitost odpravila.

Kršnjavi je ostal osamljen, a list je izgubil vsak ugled, če ga je sploh kaj imel. Zadnji udarec pa je dobil »Dan«, ko je Kršnjavi napadel dr. Egersdorferja radi poznate njegove izjave v hrvatskem saboru in pa radi izjave, da se bode umaknil s političnega polja bivši veliki župan zagrebški Kovačević, češ, da se njegove trditve o jedinstvu ogrske države ne slagajo z ustavo hrvatske kraljevine. Ti boji med pojedinimi člani mažaronske stranke gotovo niso bili všeč na merodavnem mestu, ker se je pred svetom jasno pokazalo, iz kakšnih različnih življenj je sestavljena ta vladina stranka. Urednik »Dana«, poznati pisatelj glasovite parlamentarne zgodovine hrvaške, je bil gotovo nepretrgan, da je sprejemal v svoj list tako protivna si poročila, po katerih se je jasno dokazala nesloga v mažaronski stranki. Zdjaj so to neslogo sami mažaroni potrdili. Da se v bodoče ne iznašajo pred svet take stvari, je moral »Dan« prenehati in mažaronska stranka je vezana zdaj zopet samo na uradne časopise, ki neprenehoma zatrjujejo, kako lepa sloga vlada med mažaronsko stranko in vlado. In mažaroni so s takimi izjavami vrlo zadovoljni, ker jim pri vsem tem ni treba trošiti za svoje glasilo.

»Slovenskemu Narodu« v odgovor.

Dunaj, 1. febr.

»Narodovi« dopisi iz Črnega vrha imajo neko posebnost, da so pisani v znamenju liberalcem najbolj priljubljenih jedil. V prvem dopisu so kazali liberalci skomine po golažu, v drugem so bili lažni masla in maslenih štruc, v zadnjem pa se jim aline cede po poticah in prešičjih rebercih. Pravijo, da

so se nekemu črnovrškemu liberalcu, ko je bral zadnji „Narodov“ dopis, delale slinice kakor štrane dolge, in da, kadar je hotel pluniti, je moral stopiti na slino, da jo je odtrgal od ust. Boji se pa menda tudi za prašičje kosti. Študentje so navadno vedno lačni, česar črnovrški liberalci ne vedo in tudi še niso poskušali, ker so jih iz ljubljanskih šol prehitro zapodili nazaj v črnovrške hribe krave past. Skrb se je lotila liberalcev, če bi dunajski študent pobral tudi prašičje kosti, kje bi jih dobili, da bi si drug drugemu na pustni terek basali prazne žepce z že od maček ogledanimi kostmi, kakor se je to godilo lanski predpust?

V petnajsti številki me dr. Tavčarjev list imenuje »don Juana«, v svoji poljanski brezobzirnosti pa ni porajal, da je s tem s svojim kvodom stopil na kurja očesa črnovrških liberalcev. Ko bi »Slovenec« na tak način in v tako obliko zavijal resnico, kakor zavijate Vi, liberalci, laži in obrekovanja, bi »Slovenec« o liberalcih lahko prinašal cele pole s prilogami.

Kako daleč sega liberalna zlobnost, samo tale vzgled. Da bi dosegli nepotrebno novo šolo (ali kaj), ste mene in gosp. nadučitelja tožili več stvari zaradi šole. Pod tožbo ste podpisali pet moč, katerih eden ni znal pisati, drugi za podpis niti vedel ni, tretjega pa niti ni v črnovrški občini in tudi ne med živimi. Pri vsej svoji zlobnosti ste pa še toliko neumni, da mislite, da bo Vašim lažem kak pameten človek veroval.

Čudna čast je zadelo mene »take vrste študenta«, da me primerjate s samim Tavčarjem. Zadaji Malovrhov dopis kaže, kako so Vas razburile sijajne črnovrške »Tavčarjeve zmage«. Kar tekli ste mu pomagat, da jih je pojasnil, ni se Vam pa mudilo, da bi bili ovrgli in na laž postavili lanski Slovenčev dopis, v katerem se kažejo javnosti lanski zmešani računi črnovrške mlekarne. Seveda, če bi skrbeli za svoje stvari, kdo pa bo potem skrbel za naša društva? Če bi ne bili liberalci varuhi naših društev, kdaj bi že bila vsa naša društva »počkala«, in kdo izmed liberalcev bi potem še opravljal častno službo »šintarja« klerikalne organizacije?

Zahvalim se Vam, da ste v »Narodu« razodeli, da je »poslovodja sam kriv, da je oduščen, ker je tu in tam povedal, kaj vse delajo gospod v konzuli.« Ker kažete tako usmiljeno in sočutno sree, bote še imeli priliko, svoje usmiljenje tudi dejansko pokazati. Poprej pa še sporočite »Narodu« in »Rodoljubu«, kaj je poslovodja povedal. Narodovi in Rodoljubovi prežvekovavci Vam bodo zelo hvaležni, če jim bo Malovrh svoje korito napolnil s tako tečno pičo.

Na to, kar pišete v »Narodu« o kmetijski zadruzi, pa si zapišite za ušesa zadnji Slovenčev dopis. Iz zlobnosti in podlosti metati polena društvu pod noge, je spravljati v škodo in denarne kazni, je lahko. Iz satan skega sovraštva se Vam bolje zdi, da se do biček, da se domači denar potaplja v prazne žepce tujcev, kakor da bi ostal doma med domačimi ljudmi, četudi Vas ni sram podpore prositi pri svojih nasprotnikih. Sploh pa pomislite, da, kadar bo usahnil v Črnem vrhu vir, ki zdaj namaka mlekarne, se bo mlekarne kar čez noč posušila in jenih bodo tudi lažnji Narodovi dopisi iz Črnega vrha.

Toliko v odgovor na Vašega »don Juana«, katerega si lahko stavite za vzor. Prepričani pa bodite, da bo »Slovenec« objavil svetu vsako Vašo prismodarijo, če mene z dopisi stavite v zvezo ali ne.

Josip Sever
duhovnik in visokošolec.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. februarja.

Deželni predsednik baron Hein se je včeraj s svojo soprogo vrnil s Dunaja v Ljubljano.

Vzajemno podporno društvo je praznovalo predvčeršnjim 10letnico svojega obstanka. Bil je časten dan še posebej za predsednika gospoda Simona Pogarja, kateri že ves čas društvenega obstanka neutrudno deluje društvu na čelu. Poleg slike rajnega g. Peterca krasi društvene prostore odslej tudi slika g. Pogarja. Dal Bog še mnogo let!

»Klerikalna oskrb slaboumnih duhovnikov.« S tem naslovom je priobčil »Narod« ljubezniv pouk, »kako krščanska je cerkev napram lastnim duhovnikom« in stoka, kako drastično se postopa z nesrečnim Bezeljakom. »Mesto da bi se ga dalo v pokoj, utaknili so ga v prisilno delavnico in ga tako rekoč živega pokopali«. V svoji ginjivi ljubezni do katoliške duhovščine se je »Narod« celo potrudil, da je poiskal neki

dvorni dekret iz l. 1811, ki določa pokojnino slaboumnim duhovnikom v znesku 200 gold. iz verskega zaklada. In sedaj čujte sklep: »Škofijstvo bi torej lahko bilo na dostojen način poskrbelo za Bezeljaka, in ako ni mogel biti v Krškem samostanu, naj bi se ga poslalo v kak drug samostan, ne pa da ga je bilo treba kot kacega cigana zapreti v prisilno delavnico. Seveda pri tem bi trpel verski fond in to bi bilo zopet farski bisagi na škodo!«. — Krasno! Preskrbni »Narod« naj nam pa dovoli nekoliko vprašanj, saj ve, kakó zaupljivo se oziramo na njegovo modrost. Kdaj je dobilo škofijstvo pravico gospodariti v prisilni delavnici? Od kdaj sme škofijstvo zaukazovati samostanom, da morajo sprejemati kogarkoli v svoje hiše? Od kdaj nakazuje škofijstvo pokojnino duhovnikom? Od kdaj oskrbuje škofijstvo verski zaklad (fond), in od kdaj sta si identična verski zaklad in farska bisaga? V tolažbo se pa »Narodu« pove, da je škofijstvo že 16. avgusta 1901 prosilo vlado, naj nakaže Bezeljaku pokojnino ozir. sustentacijo. »Narodovi« poljubi se torej škofijstva nič ne dotikajo.

»Rojansko posojilno in konsumno društvo« v Trstu je na obnem zboru dne 1. t. m. sklenilo izplačevati od delnic glasečih se na 60 K po 20 K dividende, torej 33% dobička. To je gotovo lepa svota, ako pomislimo, da je društvo darovalo še v narodne namene prilične zneske. Zakaj ni šlo od te obilice več v rezervni zaklad, to nam pojasni pač podrobnejše poročilo v »Edinosti«. »Edinost« se o priliki, ko poroča o gori navedeni dividendi, ni mogla premagati, da bi se ne obregnila ob naš list, ki je, pred dvema letoma menda, malce kritiziral razmere v omenjenem društvu. Mi z veseljem konstatiramo, da so se te razmere zboljšale, da sta se pripravljajo se stranki po dolgem boju zjediniti v delu za skupni blagor, moramo pa pokazati »Edinosti« naslov, odkoder so hodile neugodne informacije o stanju rojanskega društva v svet, Morda je »Edinosti« znan dobro poznati borzijanec, ki je v pisnih in ustno diskreditiral društvo pri njegovih udih, češ, da so delnice pod nominalno vrednostjo, a je nakupaval za nizke cene te »ničvredne« delnice ter utaknil sedaj v svoj žep obilen »rebas«. Poslužimo lahko z imenom!

Oporoča na korist »Družbi sv. Cirila in Metoda«. Družbi sv. Cirila in Metoda je zapustil v sredo 4. t. m. v Ljubljani pri sv. Krištofu pokopani 2. načelnik željiarske zadruge v Kropi, gosp. Luka Kenda, približno 4000 kron. Akopram je radovljiški odvetnik g. dr. Janko Vilfan ljubeznivo pohitoval ter ekspresnim pisemom naznanil to žalostinko za naš narod, udeležiti se vendarle družbino vodstvo ni moglo mrtvaškega spreveda, ker je obvestilo došlo šele danes 5. t. m. opoldne. — Hvaležno pa domoljubnemu možu kličemo v grob: naj mu je vsedobri Bog vseplačnik!

Blamirani tržaški občinski zastop. V predvčeršnjem seji tržaškega mestn. sveta je sporočil tajnik mestnega sveta dr. Pitacco, da je namestništvo sistralo sklep mestnega sveta, določujoč, da se ima iz občinskega proračuna za to leto izbrisati postavka 1050 kron za podporo deklirke šole, katero vodijo nune. Svetnik dr. Spadoni je predlagal, naj občina proti temu odloku rekurira na ministerstvo, kateri predlog je mestni svet vsprejel z veliko večino.

Potovanje ameriških Slovencev v Rim in v staro domovino. Čast. gospod Plevnik, tajnik zveze slovenskih duhovnikov, javlja sledeče nadaljnje podrobnosti glede te prireditve. Ako bi bilo pozneje še kaj sprememb, jih bomo pravočasno objavili. Romarska ladija zapusti, kakor že omenjeno, 11. junija t. l. New York. V Neapelju na južno Laško, dospa 25. junija. V tem mestu ostanejo romarji jeden dan, da si ogledajo njegove krasote in pripravijo za nadaljno potovanje po suhem. Za tem se odpeljejo v Rim, kjer ostanejo šest dni, imajo avdijenco pri sv. Očetu, si ogledajo katakombe in še toliko drugih zanimivosti prvega mesta krščanstva. Iz Rima gredo v slavnoznano Firenco ter ostanejo ondi jeden dan. Od ondi pa se odpeljejo skozi Trst v

Ljubljano, kamor bi prišli 11. julija, ravno jeden mesec po odhodu iz New Yorka. Vsa vožnja od New Yorka do Ljubljane, vstevši najboljše hotele in trikratno dnevno hrano ter drugi razred na železnicah in posebno moško oskrb vse prtljage ter sprevoznika iz Neapelja v Ljubljano, bode stala, kakor že povedano, za prvi razred 235 dolarjev, za drugega 175 dolarjev in za medkrovi 145 dolarjev. To pa plača tudi še zraven vožnji lutek nazaj iz Hamburga ali Neapelja v New York. Plačal bo torej vsak udeležnik za-se še posebej vožnjo po železnici iz svojega mesta do New Yorka tje in nazaj, in pa iz Ljubljane do Hamburga ali pa do Neapelja. Skupno se bo potovalo samo do Ljubljane. Potem pa ima vsakdo še šest mesecev časa, da obiše svoje domače kraje ter se vrne po jednem gori imenovanih potov. Potovanje bo vodila dobro poznana Cook-ova turistična agencija, ki vodi vspešno potovanja po vsem svetu in ima v vsakem oziru najbolj izkušene vodnike. Pri tem je misliti na to, da bodo pri tem romanju Slovenci prvič vsprejeti pri sv. očetu kot Slovenci. Poroča se nam, da je za to potovanje med ameriški Slovenci jako mnogo zanimanja.

— **Katinarsko pokopališče** je tako premajhno, da morajo mrtlice prekopavati pred uradoma določenim časom. »Indipendente« je poročal te dni, da so izkopane dele človeških trupel jeli psi. Obč. svetnik dr. Rybsa je v tržaškem obč. svetu odločno zahteval, naj se pokopališče razširi.

— **Dvajsetletnico** bo obhajala letos meseca aprila »Zveza slovenskih posojilnic v Celju«.

— **Obesil se je** v Pulju mornarski podčastnik Diminiš, ker so ga obdolžili, da je v pretepu ranil infanterista Rozmara.

— **Pri drsanju utonila** sta v Mariboru sinčka trgovca Korzake. Udri se je led pod njima.

— **Umrl je** v Gradcu odvetnik dr. Franc Filafer.

— **Goriške novice** Zblaznel je in so ga morali prepeljati v Goriško bolnišnico usmiljenih bratov g. Josip Flego, bogoslovec IV. letnika. Nesrečno je sin bivšega istrskega deželnega poslanca ter buzerstkega župana, vrliga hrvaškega rodoljuba in prvoboritelja g. Franja Flego ter nečak kanonika tržaške škofije pred. gosp. Petra Flego. — Obolal je ravnatelj goriške gimnazije g. Gross. Nadomestuje ga začasno profesor g. Simžić. Čuje se, da je ravnatelj g. Gross že napresil, da se upokoji. — Umrla sta v ponedeljek v Gorici g. Anton Kaučič, finančni upokojeni uslužbenec v starosti 74 let in g. Janez Klavčič, oče cvetličarja g. Klavčiča v starosti 88 let. V Kanalu je umrl g. Peter Bandaž, gostilničar.

— **V Riomanjih** so uvedli iztočni cerkveni koledar.

— **Veliko tatinsko družbo** so zasledili pri sv. Antonu v Sloven. Goricah. Ta družba je kradla že nad 10 let in o tem dobro živel. Dosedaj so orožniki že prijeli zastopnike 8 hiš. V nekaterih hišah so ostali otroci doma. Kaj bo iz teh otrok?

— **Bohinjska železnica.** Dne 29. pr. m. je bila na Dunaju važna seja industrijskega sveta, v kateri se je govorilo tudi o bohinjski železnici pri razgovoru o delih v tržaški luki. Reklo se je, da del nove proge mora biti gotov tekem l. 1907. najkasneje, drugi del pa leta 1909. kot zadnji rok. V teku tega leta se razpišejo zakupi del za črto bohinjske železnice od Podbrda do Gorice ter od Gorice do Trsta.

— **Novice o ameriških Slovencih.** Slovensko stavbinsko društvo v Ameriki se je ustanovilo v Ulici. Zidalo bo ondi tudi slovenske cerkev ter pomagalo rojakom, da si kupijo zemljišča in ustanove svoje lastne domove. — Veliko slovenske društveno dvorano so dobili Slovenci v Pueblo. Ta dvorana je ena največjih v mestu Pueblo. Slovenska otvoritev je bila 10 in 11. januarja z dvema veselicama. — Ponesrečeni Slovenec. V Allegheny se je ponesrečil Slovenec M. Štamf, doma iz Dragatusa blizu Metlike. V tovarni je tako nesrečno padel, da je na mestu umrl. — Slovenski duhovniki v Ameriki. Čast. gospod Ivan Kranjec je imenovan za prvega župnika nove slovenske župnije v South Chicago in bo oskrboval tudi Chicago, kjer se iz dosedanje župnije napravi podružnica. Svoj posel začne v nekaj tednih. Č. g. Ivan Plevnik, duhovni vodja katoliške slovenske »Jednote«, je imenovan prvim župnikom nove slovenske župnije v Waukegan. Ker je gospod zelo slabega zdravja, odpotuje tekoči mesec v staro domovino in si bo skušal utrditi svoje

zdravje. Po enajstih letih bivanja v Ameriki si more sedaj prvič privoščiti odmor. Precej ko dojde nazaj, prične z gradbo nove cerkve v Waukegan. — Nova slovenska cerkev v Calumetu bo veljala do 60.000 dolarjev. — Iz Steeltona se poroča: Če bo šlo letos vse po sreči, bodo imeli tudi steeltonski Slovenci in Hrvati svoj nov božji hram, ki bo stal kakih 30.000 dolarjev. Tako si Slovenci vedno bolj utrjujejo versko trdnjavo v Ameriki. — Ne sreča na poti v domovino. Iz New Yorka: Zadušil bi se bil kmalu od plina v hotelu »International« št. 75 Clarkson St. naš rojak Ivan Kolfir iz Jolietu. Bil je na poti v staro kraj. Odpeljali so ga v bolnišnico sv. Vincencija, kjer je hudo bolan. — Slovenec umrl. V bolnici v Jolietu je umrl sposlovani rojak Jakob Grahek, o katerem smo pred tedni poročali, da se je povozil.

Ljubljanske novice.

Predpustna veselica ljubljanskih gostilničarjev bo danes zvečer v restavraciji g. Eterja na Kongresnem trgu v steklenem salonu. Sodelovala bo društvena godba. Začetek bo ob pol 9 uri zvečer. Ples bo vodil učitelj plesa g. Giulio Morterra. Vstopnina 1 K 20 v, tri osebe jedne obitelji 2 K 40 v. Cujemo, da se pripravljajni odbor ni strašil truda in stroškov, da občinstvo popolnoma zadovolji in da pripravi občinstvu neprisljčno veselico zabavo. Ker je čisti dobiček namenjen za ustanovitev blagajne »Zadruge gostilničarjev, kavarnarjev« i. t. d. se preplačila hvaležno sprejemajo.

Umrl je danes opoldne po daljšem bolehanju tukajšnji trgovec g. Fran Terdina starejši. Bil je svoj čas trgovec v Celovcu, pred leti pa se je preselil v Ljubljano in prevzel trgovino po svojem bratu Jos. Terdini. Pokojnik je bil več časa občinski svetnik in predsednik trgovskega in obrtnega društva. Dasi je stal v vrstah liber. stranke, vendar je bil proti vsakemu koncilijanten mož, blag in miroljuben značaj. Naj v miru počiva!

Novi Jork v Ljubljani. Obiskovalcem ljubljanske mejnarodne panorame se ponuja ta teden ugodna prilika, da si ogledajo veliko ameriško mesto ter njega okolico, ne da bi jim bilo treba čez »veliko lužo«. Te dni razstavljen serijsa se sme res po vsej pravici šteti mej najzanimivejše, kajti skoro vsaka slika nam nudi predmet, ki je pravcata novost za nas v »stari domovini«. Izredno visoke stavbe, nadcestna železnica, zanimivosti ameriške reklame, prizori iz velikih pristanišč ter konstrukcija brooklynskega mostu in dr. so predmeti, ki vzbujajo pozornost vsakega gledalca. — Prihodnji teden, kot smo že omenili, pridejo na vrsto »Otočja v tistem morju«, in sicer prizori z Boniniovih, Karolinskih, Marijanskih, Palavskih, Samoanskih in Tonga-otokov ter z otokov Koror in Wa-wau; za naslednji teden se pa pripravlja Algir.

Strojarski pomočniki prirede v nedeljo 8. t. m., ob pol 10 dopoldne v gostilni Franceta Počka v sv. Florijana ulicah št. 6 shod.

Ponočnjaki. V Cerkvenih ulicah so danes ponoči trije razgrajali pri stanovanju urarja Jozefa Rasdorferja ubili dve šipi na oknu. Razgraje so prijeli.

Pogrešajo. Franc Trepotec, 40 let star, hlapec pri gostilničarju Mraku na Marije Terezije cesti št. 14 je dne 2 t. m. ponoči izginil z doma in se še do danes ni vrnil. Mož ga je rad pil in se je bati, da se mu je v pijanosti pripetila kaka nesreča.

Izgubljena ura. Na poti po Domobranski cesti do Poljanske ceste je bila izgubljena zlata ženska ura s kratko zlato verzičico. — Marija Purkal, posestnica na Visokem pri Igu, je izgubila v mestu 70 kron. Denar je imela v papirju zaviti. — Na poti od Brega do frančiškanske cerkve in odtod po Miklošičevi cesti do Bambergove hiše v Kolodvorskih ulicah je bila izgubljena zlata ženska ura.

V Ameriko je odpotovalo danes ponoči z južnega kolodvora 39 oseb s Kranjskega. Slavnost pri razdelitvi obleke ubožnim učenkam v Marijini družbi pri uršulinah v Ljubljani. Marijina kongregacija pri uršulinah napravi vsako leto obleko za nekaj revnih deklic Razdelitev se vrši s primerno slavnostjo. Ker ima družba dva popolnoma ločena oddelka, se je taka slavnost letos tudi dvakrat obhajala, 1. in 2. februarja. Glavna točka na vsopredju prvega dne je bila igra »Sv. Terezija«. Igralke so dobro — preprosto pa prav naravno — uprizorile otroško-pobožno Terezijo in njene brata pod varstvom skrbne matere, Terezijne boje in njeno konečno zmago. Igranje je bilo točno, uprizoritev skrbna, tako da je igra vzbudila prava blaga čuvstva v mladini. — Jako obširen je bil vsopred prireditve dne 2. februarja. Srečanosti je dala poseben sijaj navzoč-st presvetlega knezoškofa dr. Anton B. Jeglič. Po krasno prednašanem pozdravu prevzvišenemu

padeto srečko. Srečko pri žrebanju bo potegnil deček z zavezanimi očmi. Jediní poroči, katere stavi Eisbrenner kupovalkam svojih „srečk“ so, da mora biti dobrega obnašanja, zdrava, dobra katoličanka in stara od 40 do 55 let. Sam je star 55 let, vdovec, ter ima jednega 15letnega sina, 80 akrov zemlje, od katere je obdelanih le 26 akrov.

„Kátolícky Listy“ izhajajo v Pragi naprej in sicer še v povečanem obsegu. Nekdo je ob novem letu zatrobil v svet „svojo pobožno željo“, da preneha ta list. Enake pobožne želje ob prenehanju katoliških listov ali njih hiranju porajajo se čisto. Hvala Bogu, da škodovati ne morejo. Podpirajmo katoliško časopisje! Zahtevajmo katoliške naše liste po javnih lokalih, posebno v kavarnah!

14.000 mrtvecev v jednom tednu. V ladji strahovito divja kuga. V enem tednu je bilo 14.000 mrtvecev. Kuga ne divja samo v Bombayju, ampak prvič tudi v Luksemburgu, Benarassu in Beyrutu.

Umorjen skladatelj. Sorodnik v Parizu umrlega francoskega skladatelja Planquette zahtevajo obdukcijo trupla ter trdijo, da je bil skladatelj zastrupljen.

Devetleten deček umoril mater. Iz Amerike se poroča: V West Ead, Saline county, je gospa Tucker kaznovala svojega 9letnega sina, ker se je igral s puško. Kmalu nato je dečko, bešeč od togoe, zgrabil puško in hladnokrvno vstrelil mater ter ji prizadejal smrtno rano. Ležeča na tleh in umirajoča, ga je še poklicala k sebi, narkoze je fant valed slabe vesti vstrelil še samega sebe.

nega sebe skozi glavo in koj umrl. Mati je umrla nekaj ur pozneje.

Delavsko gibanje v Amsterdamu.

V Amsterdamu se je vršil na veliki borzi šhod 4000 delavcev, ki stoje v službi mestne občine in pripadajo 17 vrstam javne službe. Šhod je sklenil, da predloži županu zahteve različnih kategorij delavcev in zahteva odgovor do ponedeljka. Če se zahteve odklonijo, bo v ponedeljek zvečer zopet zborovanje, na katerem se bodo posvetovali o vstopu v generalni štrajk.

Sin grofa Tolstega — katolican.

Grof Tolstoj ima sina, kateri je bil ruski pop, a se je izpreobrnil in postal katoliški duhovnik. Že pred 5 leti je bil mladi grof Tolstoj skrivaj prestopil v katoliško cerkev in je pri službi božji v pravoslavni kapelici ruskega poslanstva v Rimu obično molil za papeža. Ko se je vrnil v Rusijo, ga je zato sveti sinod poklical na

odgovor ter obsodil k zaporu v nekem samostanu. A ruskemu caru se je mladi Tolstoj ravno v tem času tako prijelubil, da ga je dal izpustiti. Tolstoj je šel zopet v Rim ter opravljal službo božjo v tamošnji uniatski kapelici. To pa Rusom ni všeč in izkušali so že doseči pri kardinatu Rampolli, naj

spravi Tolssega iz Rima. Ta pa niti ne misli ne na to, da bi šel nazaj — v zapor.

Brezžični telefon dobimo Polizejdelo se je, da se Marconi poleg brezžičnega brzovanja peča tudi z idejo o brezžičnem telefonu. Pravijo, da ne bo dolgo, ko bo Marconi naznanil iznajdbo telefoničnega aparata, katerega bo človek lahko nosil s seboj in s katerega pomočjo bo lahko telefoniral iz precejšnje daljave domov, ali pa drugim osebam, imajočim enak aparat.

Dolga kazen. Iz St. Louisa se poroča: Sodnik Adams je pri okrajnem sodišču John Ficklerju naložil nena vadno dolgo kazen. Za napad na nekega poštenega vslužbenca mu je prisodil do smrti ječo. Zraven tega mu je pa naložil še 20 let ječe za dvakratno tatvino poštnih vrednostnih listin in pisem. Ubogi John

Pickler bo potemtakem moral še po svoji smrti služiti v ječi še 20 let!

Mont Pelee zopet straši. Pred dnevi je hotelo obiskati 400 angleških izletnikov razrušeno mesto St. Pierre. 200 oseb se je že izkrcalo na suho, kar se nakrat prevrne novi 250 metrov visoki vulkanov stožec mej strašnim gromenjem. Okolu in okolu potnikov je postala nepredirna noč. Potniki, ki so ostali na parniku, so mislili, da so izkrcani prijatelji zgubljjeni. Še-le tekom dveh ur se je posrečilo rešiti izkrcane ljudi. Parnik je z radovednimi Angleži na to hitro odpipl. Najnovejše vesti izražajo bojazen, da se je pri tem novem pojavu na Mont Pelee po-

nesrečil vojta ondotnega observatorija La croix, ki ni hotel to opazovališče zapustiti, dasi: je vedel, da s bo stožec prevrnil.

K gibanju „Proč od Rima!“ piše protestantovski pastor Dammann v svojem listu „Licht und Leben“: »Ako pošljamo neverne, posvetne vikarje v mlade protestantovske občine, je res škoda za vsak groš,

bolje, da so ljudje mirni in se vrnejo nazaj v svojo cerkev, kajti boljše, kot taki pa še vedno skrbe katoliški duhovniki za svoje vernike.«

Cela vas v rokah tatov. Pietradefusi je vas blizu mesta Avelino na Neapolitanškem. Ta vas je v rokah dobro organiziranih uzmovičev, ki so prevrtili že skoraj vse hišne zidove, na da bi bilo mogoče zasesti to roparsko druhal. Vsaka hiša ima svojo lastno nočno stražo; zunaj stražijo ka

rabinerji in vkljub temu se nadaljuje krađe. Ni-li to podobno bajkam? Človeku bi se zdelo nemogoče, da imajo v tako malem selu tatovi svobodno roko vzlic tolikim strahom. No, mogoče je to, toda le v kraljestvu, ki se ponaša s dvatisočletno — kulturo!

„Oj predpust, ti čas presneti!“
Tako je zdihoval v Pragi te dni jako napreden petošolec. Predpustno veselje ga je navdalo in s svojimi tovariši je hodil v neko praško gostilno, kjer so vsak večer plesali. In res je v plesu vrlo napredoval, manj pa v latinščini in grščini. Njegova mati, pošena kmetica, je izvedela, da grozi njenemu sinu školska katastrofa, in prišla je nekega večera v Prago pogledat, kako se kaj uči njen sinček-petosholec. Izvedela je pa, da je mladi kavalir ravnokar odšel na „bal.“ Hitro gre mati v označeno gostilno. V trenutku pregleda plešočo parčko, in preden bi tri naštel, se zažene kakor tiger med mlade srnice in jelenčke. Vse obstoji preplašeno, ona pa drži za uho svojega nadbudnega latinca. Čof, čof! mu završi okoli glave. »Boš sel domov!« zavpije nad njim, in kakor bi ga erinije preganjale, zapusti petosholec svojo zaljubljeno prismodo in jo udere domov.

Mladi roparji v Berlinu. Policija je ujela v Berlinu 8 letnega dečka, ki je kradel po prodajalnicah. Na dečkovi roki je bila med dvema prstoma tetovirana zastavica. To je pokazalo policiji, da mora biti se ved dečkov, ki se bavijo s takimi tatvinami. In res je v par dneh polovila 23 mladih fantalinov, ki so vsi imeli taka znamenja. Imeli so organizirano tatinsko družbo. En del teh roparčkov je napravil pred prodajalnico, katero si je izbral za žrtev, velikanski vrišč, drug del se je mej tem, ko so prodajalci šli gledat na cesto, kaj je, priplazil v prodajalnico in kral, kar se je dalo. Vsi ti roparčki imajo poštene stariše, kateri niso vedeli kaj počno njihovi nadbudni sinovi.

Česka rodovitnost. Dne 24. jan. t. l. porodila je v fari Dobfemčice (okraj Milevsko), žena kolarja Krejča štiri otroke. Kretili so jih na imena: Marija, Antonija, Nežika, Zofija. Vse zdravo!

Za delavske domove. »Česky klub« je imel zborovanje, pri katerem je dr. Cyril Horáček predaval o praktičnem zidanju delavskih stanovanj.

Društva.

(Posojilnica v Sodražici) je imela prošlo upravno leto prejemkov 267.149 72 kron, izdatkov 258.770 64 kron. Zdaj ima 324 zadrušnikov s 449 deleži; pristopilo je na novo 95, izstopilo 15 zadrušnikov. Dolžnikov je 303, ki dolgujejo 125 100 kron. Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Od posojil se zahtevajo 6 % na osebni kredit, 5 1/2 % na vknjižbo. Ravnatelj je g. Jan. Lovrenčič, namestnik g. Primož Pakiž.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je imela svojo 142. vodstveno sejo dne 29. januarja t. l. v družinskih prostorih »Narodnega doma« Navzočni: Tomo Zupan (prvomestnik), dr. Dragotin vitez Bleiweis Trsteniški, Martin Petelin (blagajnik), Luka Svetec (podpredsednik), dr. Ivan Svetina, Ivan Subic in Dragotin Žagar. — Svojo odstopnost je opravičil vodstveni ud ces. svetnik Ivan Murnik in nadzornik Ivan Vrhovnik. V zmišlu § 18. društvenih pravil se je kot svetovalec seje udeležil odvetnik dr. Frančišek Stor. — Prvomestnik otvarja sejo ob 3. uri popoldne z običajnim pozdravom. Isti tudi omenja korakov, ki so se storili v prid družbinemu gmetnemu stanju ter predlaga družbino zahvalo gg. župnikoma Vrhovniku ter Lavtičarju in kuratu pesniku g. Bilecu za družbi v prid darovane velevažne proizvode njunih vero- in domoljubnih peres. — Blagajnik Martin Petelin naznanja, da je imela družba v preteklem letu 34.262 74 K dohodkov in 35.332 43 K troškov; torej 1069 69 K primanjkljaja. — Ko se rešijo doše vloge in sprejmo razni nasveti, zaključijo prvomestnik sejo ob 5 1/2. uri zvečer.

(Društvo »Zvezda« na Dunaju) priredi drugo nedeljo meseca febr., to je 8. febr. 1903 svoj zabavni večer v dvorani »Wiener Ressource«, Dunaj, I. Reichsratsstrasse 3. Sodelovalci bodo: Gospe Marica Stekar, gg. Anton Stekar in Karol Kunaver (na gosli in glasovir), gg. hrvaški tamburaši pod vodstvom kapelnika gosp. Fr. V. Lukača, dalje pevski zbor društva »Zvezde« pod vodstvom g. Vinko Krušiča. Po koncertu sledi plesni venček. Začetek ob 6. uri zvečer. Prijatelji društva dobro došli!

(Odbor društva »Zvezda« na Dunaju za leto 1903). V četrtm obdobjem zboru tega društva so bili sledeči gospodje enoglasno voljeni v odbor: Predsednikom Jakob Pukl, podpredsednikom Dragotin Dolinc, tajnikom Rudolf Malič, blagajnikom Jakob Šemé; za odbornike: Franjo Merlak, Franc Šusteršič, Ant. Trtnik; za odbor. namestnike: Gabrijel Mežnar, Ivan Peterman, Ivan Vondina; za revizorje: Josip Božič, Janko Mladič, Josip Smerdu.

(Hranilnica in posojilnica v Trzinu) je imela v upravnem l. 1902 sprejemkov 97.695 25 K, izdatkov 94 748 17 K. Posojil se je dalo na poročilo 23 740 K, na vknjižbo 27 091 70 K. Hranilnih vlog se je vložilo 46 028 85 K, dvignilo 16.034 91 K. Stanje hranilnih vlog je bilo koncem leta 96.110 56 K. Vloge se obrestujejo po 4 %. Posojila po 5 %. Sklepom leta je bilo 99 članov. Namestnik je Jožef Kržišnik, namestnik Fr. Ahačič.

(Prostovoljno gasilno društvo v Gor. Logatcu.) Vabilo k veselici, katera se vrši v nedeljo dne 8. febr. 1903. v prostorih g. načelnika Ivan Ribarja. Vspored: I. Srečolov. II. Saljivi prizor. III. Ples. Začetek ob polosmi uri zvečer. Ustopnina 50 vin. za osebo, udje prosti. Ker je čisti dobiček namenjen nakupu nove brizgalne, se preplačila hvalažno sprejemajo. K obilni udeležbi uljudno vsbi

Odbor.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 5. februar. Cesar je došel v Budimpešto.

Dunaj, 5. febr. »Slovanska zveza« je imela danes sejo, v kateri se je obravnavalo o predlogi glede konverzije rent. Poročevalca sta bila dr. Šusteršič in dr. Ploj. Dr. Šusteršič se je izrekel za 4 odstotno konverzijo, ker to odgovarja sedanji obrestni meri in sedanjemu položaju na denarnem trgu. S to konverzijo bi bili zadovoljni tudi posestniki rent in bi se lahko izvršila brez pomoči bank. Dr. Ploj se je s tem strinjal ter pristavil, naj vlada tekom 6 let zniža konverzijo na 3 3/4 in 2 in pol odstotka, ne da bi dala bankam zaslužka na proviziji.

Dunaj, 5. febr. Konverzijska predloga pride na dnevni red v torek. Mladočehi zahtevajo, da se prej rešijo trije nujni predlogi poslanca Reichstätterja o nujnem predlogu poslanca Reichstätterja o razmerah v olomuški trgovski zbornici. S tem hočejo Mladočehi napraviti delno obstrukcijo, ki bo pa le kratka.

Dunaj, 5. febr. Danes zboruje odsek, ki ima pretresavati vojno predlogo. Jutri ima državni zbor sejo, v kateri se bo nadaljevala debata o predlogih glede spremembe poslovnika. Jutri govori tudi dr. Kramar.

Dunaj, 5. febr. Blagajnik neke tukajšnje banke Avgust Mitterlechner je poveril nad 34.000 kron in pobegnil.

Temešvar, 5. febr. Tukajšnji glavni blagajnik Cernoth Falvy se je ustrelil. Doslej so dognali, da je poveril 122.860 kron. Preiskava se nadaljuje.

Rim, 5. febr. Določeno je, da bode konsistorij, v katerem bodo imenovani novi kardinali, meseca marca. Avstro-ogrska se poteguje, da bi bila imenovana kardinaloma nadškof Katschthaler in nadškof v Kosci. Čuje se, da bo imenovan kardinalom dunajski papežev nuncij Tagliani, namestu katerega pride na Dunaj sedanji papežev nuncij v Bruslju.

Rim, 5. febr. Ruska carska dvojica pride 11. marca sem. Na poti domov jo bo pozdravilo francosko brodogej.

Lipsko, 5. febr. Tovarnarja Lahnerja so zaprli radi goljufij in ponarejanja menjic.

Belgrad, 5. febr. Bolgarska vlada je naročila tu 30.000 parov vojaških čevljev.

Pariz, 5. febr. V Caracas so zaprte vse pekarnice. Čete venezuelske vlade so v boju uplenile 300 pušk in 3500 patron.

Hamburg, 5. febr. V tukajšnji ječi je nastal ogenj. Neki zaprti čevljar se je zadušil.

Umrli so:

31. jan. Marija Verovšek, posestnica, 25 let, Sredina 11, Tubercul. pulm.
1. febr. Emil Heinz, strugarjev sin, 6 mes., Krakovski ulice 27, Bronchitis chron. forunculosis.
2. febr. Apolonija Luznar, zasebnica, 46 let, Koldvorske ulice 11, jetika — Amalija Jordan, šivilja, 24 let, Turjaški trg 8, pljučna tuberkul.
3. febr. Vincencij Jenskovič, pekov sin, 3 mes. Cesta na loko 15, Catarrh. gastro intest. — Franja Zabukovec, gostilničarjeva hči, 11 dni, Cesta na loko 18, Bronchitis. — Ivana Koprivc, usnarjeva hči, 2 leti, Streliske ulice 15, jetika in Morbilli.
4. febr. Rajko Kastelic, umir. računski svetnik, 76 let, Rimska cesta 9, kap.

V bolnišnici:
31. jan. Helena Mejak, dainarica, 73 let, ostarelost. — Ana Gregoršaneč, dainarica, 33 let, Tuberculosis. — Matija Kasper, krojač, 63 let, Haematemesis.
2. febr. Marija Pirc, likarica, 44 let, Perityphilitis purulenta et Peritonitis — Martin Bilban, gostač, 68 let, Emphysema pulm. Paralysis cordis. — Fran Volč, mizarjev sin, 15 mesecev, Laryngitis crouposa Pneumonia. — Marija Bricej, zidarjeva žena, 68 let, jetika.
3. febr. Uršula Upel, mestna uboga, 80 let, Contusionis capitis Pneumonia s.n.

Listnica uredništva:

Odboru družbe sv. Cirila in Metoda. Netakno je, da odbor pošilja svoje vesti najprej »Narodu« in potem šele »Slovenec«. Najprimitivnejši čut za dostojnost pač mora doznati, da se mora »Slovenec« zmeriti, ponatiskovati družbine vesti iz tako umazanega in podlega lista, katerega se mora vsak v resnici izobražen človek sramovati. Ako hoče odbor, da prinašamo družbine vesti, naj bo toliko lojalen in taktan, da nam istočasno pošilja svoje vesti, drugače nismo v položaju mu ustreči, kar bi dobri stvari le škodovalo.

Občeznato dajo Mautner-jeva napojena semena za krmno repo najobilnejši pridelek. Prav tako izvrstna in nepresežna so tudi Mautner-jeva zeljadna in cvetlična semena. 123 48-2

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 746.0 mm

Dna	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrarji	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
4	9. zveč.	745.3	1.2	sl. szah.	sk. obl.	
5	7. jutro.	747.2	1.7	sl. svzh.	sk. obl.	0.0
	2. popol.	746.8	4.6	sl. svzh.	jasno	

Srednja večerajšja temperatura 0.8° normale, —1.3°.

Dunajska borza

dne 4. februarja.

Skupni državni dolg v notah	100.80
Skupni državni dolg v srebru	100.75
Avstrijska zlata renta 4%	121.20
Avstrijska kronska renta 4%	101.75
Ogrska zlata renta 4%	121.25
Ogrska kronska renta 4%	99.75
Avstro-ogrske bančne delnice 600 glid.	15.85
Kreditne delnice, 160 glid.	698.25
London vista	239.85
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117.10
20 mark	23.43
20 frankov (napoleonidor)	19.07
Italijanski bankovci	95.10
C. kr. cekini	11.32

135 1-1

Franc Zorec naznanja v svojem in v svojih bratov in sester imenu sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je Vsemogočnemu dopadlo, poklicati k Sebi našo ljubljeno sestro, gospodično

Alojzijo Zorec

zasebnico

danes ob polu 1. uri popoldne, po dolgo-trajni, mučni bolezni, večkrat prevedeno s svetimi zakramenti za umirajočo, v 43. letu njene starosti.

Truplo nepozabne rajne bo v soboto, 7. februarja t. l., ob polu 4. popoldne v hiši žalosti, Sv. Petra cesta št. 21. svečano blagoslovljeno in potem na pokopališču pri sv. Krištofu položeno k večnemu počitku.

Sv. maše za pokojno bralo se bodo v farni cerkvi v St. Vidu pri Zatičini; pri sv. Petru v Ljubljani in pri oo. frančiškanih v Ljubljani.

Nepozabljivo pokojno priporočam v blag spomin in pobožno molitev.

V Ljubljani, dne 5. avgusta 1902.

Franc Zorec, trgovec
brat.

132 1-1

Ravnateljstvo posojilnice v Radovljici naznanja, da je njen zaslužni član ravnateljstva, gospod

Luka Kenda

posestnik in trgovec v Kropi in Zupzah

dne 4. svečana t. l. v Ljubljani mirno v Gospodu zaspal.

V Radovljici, dne 4. svečana 1903.

Za ličenje kositernih predmetov, bronzovo imitacijo, bronžiranje kipov iz mavca, bronžiranje ograj pri stopnicah, vse v najfinejši izvršitvi, priporočata se **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice.
Vnanja naročila proti povzetju. 524 26 11-7

Spominljajte se
ljudskega sklada.

VABILO

na

VII. redni občni zbor
konsumnega društva v Starem trgu pri Ložu

vpisane zadruge z omejeno zavezo, kateri se bo vršil

v nedeljo, dne 22. svečana 1903 ob 3. uri popoldne

v prostorih konsum. društva v Starem trgu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Polaganje računov.
3. Odobritev računov za l. 1902.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Raznoterosti.

K obilni udeležbi vabi p. i. ude

133 1-1 **Načelstvo.**

Stari trg, dne 5. februarja 1903.

„SLOVENEČ“

se prodaja

doslej v naslednjih ljubljanskih tobakarnah:

- Blaž N.**, Dunajska cesta 12.
Brus Maks, Pred škofijo 12.
Dolenc Helena, Južni kolodvor.
Kališ Alojzij, Jurčičev trg 2.
Sušnik Josipina, Rimska cesta 24.
Tonich Ivana, Florijanske ulice 1.
Vrhovc Ivan, Sv. Petra cesta 52

Izšla je knjiga „Lurški čudeži“.

Francoski spisal Henrik Lasér, poslovenil Fr. Marešič.

Dobiti je v »Katol. Bukvarni« v Ljubljani, in v prodajalni H. Ničman.

Cena trdo vezani knjigi 2 K, po pošti 20 h več.

Služba organista

se razpisuje v **Jesenicah pri Spljefu v Dalmaciji**. Opravilo bi mu bilo: orgljanje v župni cerkvi, vežbanje pevcev in če le mogoče, delovanje pri ondotni posojilnici. Biti mora samec. Imel bi stanovanje v župnišču ter hrano prosto, plača v denarjih po dogovoru. — Ponudniki naj se pismeno oglasijo pri župniku don Franju Ivanišević-u, pošta Jesenice, Dalmacija. 60 3-3

Senzačni liker *****

Monte Cristo

***** prve vrste.

Velika posebnost med likerji.

čudovitega okusa

krepčalo za želodec.

Na prodaj v vseh boljših prodajalnicah s kolonialnim blagom in delikatesami.

Josip Archleb in drug
destill. na par v PRAGI.

Odlikovan s 84 prvimi svetinjami.

1362 20-19

Dobre ure cenó s 3letnim jamstvom razpošilja tovarna ur v **Mostu**

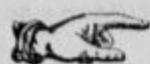
HANNS KONRAD
trgovina z urami in zlatino
Most (Brux) št. 234, Češko.
Dobre rem. ure iz nikla gl. 3.75
Prave srebrne rem. ure „ 5.80
Pristne srebrne veržice „ 1.20
Budilniki iz nikla „ 1.95
Moja trdka je odlikovana s s. e. kr. orlom, z zlatimi in srebrnimi svetinjami in ima na razpolgo na tisoč priznanskih pismen. — Cenik s podobami brezplačno. 573 100-79

Štedilno milo z znamko „jalen“

je izredno dobre kakovosti, je jako izdatno in zajamčeno čisto.

62 25-3

Naprodaj je po vseh boljših prodajalnicah tacega blaga.

Paziti je na
gorenjo
varstveno
znamko.

Hladnikove nove pesmi.

Besednjak izbranih Marijinih za mešan ali dvo-
glasni ženski zbor. Op. 16. Nova izdaja za Marijine
druške prirejena. — Part. in 20 glasov 5 K, posam.
part. 1 K, vsak glas 20 h.

36 Obhajilnih, presv. R. Telesa in Srca Jezu-
sovega pesmi za mešan ali dvoglasni ženski zbor.
Op. 59. Part. in 4 glasi 4 K, posam. glas 40 h.

Dobi se v Katol. Bukvarni, pri L. Schwent-
nerju v Ljubljani in pri skladatelju v Novem
mestu. 97 5-3

12 8.

Sveži pustni krofi

so dobili vsak dan v slaščičarni in pekarni

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21
in
Mestni trg 6.

Naročila se
točno izvr-
šujejo.

Dobiva se v vseh knjigotrdnicah

MALI VITEZ

Pan Volodijevski

Zgodovinski roman, spisal H. Sienkiewicz

* Po poljskem izvirniku poslovenil Podravski. *

Roman izide, bogato ilustriran, v 20 do 25 se-

sitkih po 40 h. Vsakih 14 dni se izdaja en sešitek.

Založila knjigarna

Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani.

111 20-2

Važno za bolne na želodcu!

Brezslastnost, težave v želodcu, slabost,
glavobol vsled slabega prebavanja, razne že-
lodčne bolezni

takoj odstranijo znane

Brady-jeve kaplje za želodec
(Marijacejske).

Na tisoče zahvalnih in priznatih pism!

Cena steklenice z navodilom rabe 80 h, večja steklenica K 1.40.

Dobiti po lekarnah.

Glavna zaloga v Ljubljani: lekarna „Pri zlatem jelenu“, Marija
trg št. 4 (Jos. Mayr).

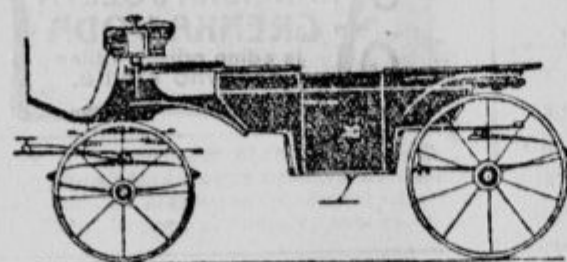
Svarimo pred ponarejanjem, pristne Marijacejske
kapljice za želodec morajo imeti varstveno znamko
in podpis *C. Brady*. 1161 12-4

Stoletna pratika dvajsetega stoletja

1901 — 2000

z načelno podobo
v barvah in jako
zanimivo, podučno
in koristno vsebi-
no. Sestavil doktor
Gregorij Pečjak.

Stane v „Prodajalnici
katol. tiskovnega dru-
štva (H. Ničman)“ v
Ljubljani, mehko ve-
zana 1 K 30 h, v pol-
platnu 1 K 80 h, v pol-
usnji 2 K. Po pošti
20 h več.

Imam večjo zalogo

VOZOV

vseh vrst. 125 4-1

Vozove izdelujem tudi po najnovejši dunajski in pariški modi.

Franc Wisjan, izdelovalec vozov
Ljubljana, Rimska cesta št. 11.

Razglas.

134 2-1

Mestna hranilnica ljubljanska razpisuje s tem izpraznjeno službo

asistenta eventualno praktikanta

s prejemki, navedenimi v „določilih o pravicah in dolžnostih uradnega osebja pri mestni
hranilnici ljubljanski.“

Prošnje, opremljene z dokazili o usposobljenosti za to službo, vložiti je do vštete

25 februarja t. l.

pri podpisnem ravnateljstvu.

V Ljubljani, dne 5. februarja 1903.

Ravnateljstvo mestne hranilnice ljubljanske.

Prva tržaška destilerija za konjak

Camis & Stock v Barkovljah pri Trstu

priporoča domači

zdravilski konjak

po francoskem sistemu samo v izvornih steklenicah, z nadzorstvenim zamašenjem
preiskovalnice za živila in sladila Dunaj IX, Spitalgasse 31, ki je odobrena od
vis. c. kr. ministerstva notranjih zadev. 1 steklenica 5 K. 1/2, steklenice K 2 60.

V Ljubljani se dobiva pri trgovcih: J. Jebračin, Kham & Murnik, S. Kordin,
22 30-8 A. Lilleg, A. Šarabon, Viktor Schiffrer, F. Terdina.

Odvetnik

dr. JOSIP SAJOVIC

109 3-3

je otvoril svojo

pisarno

v Gosposkih ulicah št. 3 v I. nadstr.

Hiša je na prodaj

enonadstropna z vrtom
v Ljubljani na lepem kraju.

Kje, pové upravništvo „Slov.“ 100 3-3

V francoskem, italijanskem in
nemškem jeziku podučuje 116 3-3

Marija Göck

Wolfve ulice št. 3, III. nadstropje.

Vozni red

avstrijskih državnih železnico,

veljaven od 1. oktobra 1902.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v sred-
njeevropskem času. Srednjeevropski čas je kraj-
nemu času v Ljubljani za 2 minuti napre.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 24 min. po noči osebni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selz-
thal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-
Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenc, Curiha,
Genovo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc,
na Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž,
Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno,
Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Rei-
fling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine
vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago,
Lipsko.

Ob 7. uri 17 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje
in v Novo Mesto.

Ob 11. uri 51 min. dopoldne osebni vlak v
Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selz-
thal, Dunaj.

Ob 1. uri 5 min. popoldne mešani vlak v
Kočevje in v Novo Mesto.

Ob 3. uri 56 min. popoldne osebni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selz-
thal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru,
Inmost, Bregenc, Curiha, Genovo, Pariz; čez Klein-
Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Mari-
jine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare,
Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 8 min. zvečer mešani vlak v Ko-
čevje in v Novo Mesto.

Ob 10. uri zvečer v Trbiž, Beljak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 3. uri 25 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja
via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmun-
dena, Ischla, Aussee, Pariza, Geneve, Curiha,
Bregenca, Inmosta, Zella ob jezeru, Ljubnega,
Celovca, Beljaka, Franzensfeste.

Ob 7. uri 12 min. zjutraj iz Beljaka.

Ob 8. uri 44 min. zjutraj mešani vlak iz Ko-
čevja in Novega Mesta.

Ob 11. uri 16 min. dopoldne osebni vlak z
Dunaja via Amstetten, Karlovi varov, Heba,
Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda,
Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca,
Inmosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljub-
nega, Celovca, Linca Pontabla.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz
Kočevja in Novega Mesta.

Ob 4. uri 44 min. popoldne osebni vlak z Du-
naja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Fran-
zensfeste, Pontabla.

Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Ko-
čevja in Novega Mesta.

Ob 8. uri 51 min. zvečer osebni vlak z Dunaja
via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage,
Francovih varov, Karlovi varov, Heba, Marijinih
varov, Plznja, Budejevic, Linca, Steyra, Solno-
grada, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 28 min. zjutraj v Kamnik.
" 2. " 05 " popoldne " "
" 6. " 50 " zvečer " "

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 49 min. zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 06 " dopoldne " "
" 6. " 10 " zvečer " "

Lokalna železnica Ljubljana-Vrhnika.

Odhod:

Ob 7:15 zjutraj
" 2:13 popoldne
" 6:05 zvečer

Prihod:

Ob 6:34 zjutraj
" 12:29 popoldne
" 6:59 zvečer.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strubelgasse 2.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanja za zube pri šrebanju, pri izšrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promese za vsako šrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseganje kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 134 156

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.